

ЗАКОН

О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ ОТП BANK NYRT, ОТП BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD И DSK BANK AD ПО ЗАДУЖЕЊУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СРБИЈАГАС” НОВИ САД

Члан 1.

Република Србија преузима обавезу да као гарант измири обавезе Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад (у даљем тексту: Зајмопримац) по основу уговора о кредитном аранжману одобреног од стране ОТП BANK NYRT, ОТП Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD у износу од 225.000.000 евра (словима: двестотинедвадесетпетмилиона евра) увећаног за износ припадајуће уговорене камате и трошкова.

Члан 2.

Гаранцију из члана 1. овог закона Република Србија издаје у корист ОТП BANK NYRT, ОТП Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD, на име обавеза из Уговора о кредитном аранжману у износу од 225.000.000 евра (словима: двестотинедвадесетпетмилиона евра), увећаног за номиналну каматну стопу која је варијабилна и износи тромесечни EURIBOR плус фиксна маржа која износи 5,35% на годишњем нивоу, закљученог између Зајмопримца и ОТП BANK NYRT, ОТП Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD, дана 27. фебруара 2023. године.

Члан 3.

Република Србија (у даљем тексту: Гарант) овим неопозиво, безусловно, без приговора и на први позив гарантује, да ће измирити дуг Зајмопримца према ОТП BANK NYRT, ОТП Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD (у даљем тексту: Банке), односно свих плативих износа о њиховом доспећу, у свему на начин и у складу са условима из Уговора о кредитном аранжману, са роком важности који ће бити дужи за месец дана од рока доспећа кредита, чиме се ствара обавеза отплате дуга насталих по основу дате гаранције да плати доспелу а неизмирену обавезу уколико Зајмопримац не изврши ту своју обавезу благовремено, у складу са Уговором о кредитном аранжману са Банкама.

Уколико Гарант не изврши своје обавезе, у року из става 1. овог члана, Банке ће независно једна од друге имати право да прогласе доспелим све износе који су плативи у складу са одредбама Уговора о кредитном аранжману.

У случају активирања гаранције из члана 1. овог закона, свака од Банака ће имати право да од Гаранта наплати износ својих доспелих а неизмирених потраживања. Гарант се обавезује да ће обезбедити у буџету за одговарајућу фискалну годину, средства неопходна за извршавање преузетих обавеза по овој гаранцији.

Члан 4.

Отплату кредита врши Зајмопримац према ОТП BANK NYRT, ОТП Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD у еврима, а све у складу са одредбама Уговора о кредитном аранжману.

Средства за отплату кредита обезбедиће Зајмопримац из сопствених прихода.

Займопримац је дужан да средства за отплату кредита обезбеђује према плану отплате, у износу који укључује главницу, обрачунату камату и пратеће трошкове задуживања.

Члан 5.

Ако по основу гаранције из члана 1. овог закона Гарант изврши обавезу уместо Займопримца, Гарант ће од Займопримца имати право на повраћај главнице, камате, пратећих трошкова задуживања и пратећих трошкова који настану због неизвршења, односно неблаговременог извршења обавезе, као и свих других трошкова који могу настати у вези са извршавањем обавеза уместо Займопримца, до висине износа измирене обавезе, као и право да од Займопримца наплати обрачунату законску затезну камату. Гарант своје право повраћаја од Займопримца неће остваривати пре потпуног намирења потраживања свих Банака, нити ће поступати противно њиховим интересима.

Право на повраћај средстава из става 1. овог члана Гарант ће остварити тако што ће иницирати наплату са рачуна Займопримца на основу овлашћења добијеног од Займопримца или других инструмената обезбеђења, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Члан 6.

Средства зајма која су Займопримцу стављена на располагање на основу Уговора о кредитном аранжману за које се издаје гаранција по овом закону уплатиће се на наменски рачун Займопримца који ће се отворити код Народне банке Србије, након ступања на снагу овог закона. Средства са рачуна користиће се за плаћање обавеза Займопримца само уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 15. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом. Истовремено члан 16. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20) прописује да Република Србија може дати гаранцију за измирење дуга јавних предузећа чији је оснивач.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона о давању гаранције Републике Србије у корист OTP BANK NYRT, OTP Банка Србија a.d. Novi Sad и DSK BANK AD (у даљем тексту: Зајмодавац) по задужењу Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад (у даљем тексту: Зајмопримац) садржани су у члану 16. став 4. Закона о јавном дугу, односно у потписаном Уговору о кредитном аранжману између Зајмодаваца и Зајмопримца у износу од 225.000.000 евра (словима: двестотинедвадесетпет милиона евра), за финансирање текуће ликвидности Зајмопримца.

У потписаним уговорима, повлачење средстава кредита у износу од 225.000.000 евра (словима: двестотинедвадесетпетмилиона евра), условљено је давањем гаранције Републике Србије (у даљем тексту: Гарант), односно ступањем на снагу закона о давању гаранције Републике Србије.

Гарант неопозиво, безусловно и на први позив гарантује, као примарни дужник уредно и благовремено плаћање сваког и свих износа доспелих за плаћање по основу уговора о кредиту, као и благовремено извршавање свих осталих обавеза Зајмопримца, а у складу са уговорима о кредиту. Уколико Гарант оформи ново правно лице које би наставило оперативно пословање Зајмопримца, Гарант је у обавези да предузме све радње са циљем да омогући, између осталог, да ново правно лице приступи дугу и преузме обавезе отплате одобрених кредита.

Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22), чланом 42. став 1. предвиђено је да изузетно од одредаба члана 3. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, Влада може да одлучи о покретању поступка за давање гаранције Републике Србије ради очувања финансијске стабилности, спречавања наступања или отклањања последица ванредних околности које могу да угрозе живот или здравље људи или да проузрокују штету већих размера, у износу до 120.000.000.000 динара.

Крајем 2021. године Европа и свет су се суочили са незапамћеним поремећајима на енергетском тржишту и значајним повећањем цена енергената које и даље бележе тренд раста, што је довело до поремећаја у испоруци природног гаса тржишту Европе и имало значајне негативне импликације на економије не само европских земаља, већ и земаља других континената. Суочени са изазовом да у таквим ванредним, економским и политичким, условима обезбеде потребне количине енергената за привреду и становништво, нарочито за предстојећи зимски период, уз цене које су на историјском максимуму и уз тенденцију даљег повећања, владе европских држава, па тако и Влада Републике Србије, донеле су низ мера како би се одговорило овом изазову.

У условима глобалне енергетске кризе и значајног раста цена енергената на тржишту, Влада Републике Србије је почев од децембра 2021. године

донела више уредби о привременој мери ограничавања цене гаса и надокнади разлике у цени природног гаса набављеног из увоза или произведеног у Републици Србији у случају поремећаја на тржишту природног гаса, које су се односиле на испоруке природног гаса од 1. децембра 2021. године закључно са 30. јуном 2022. године, чиме је заштитила привреду и становништво од ових поремећаја „замрзавањем” продајних цена енергената на ниво из новембра 2021. године, док је Уредбом о привременој мери ограничавања цене гаса и надокнади разлике у цени природног гаса набављеног из увоза или произведеног у Републици Србији у случају поремећаја на тржишту природног гаса, донетом 28. јула 2022. године, утврдила цену за даљу продају природног гаса снабдевачима, јавним снабдевачима и крајњим купцима на нивоу просечне јединичне цене за месец новембар 2021. године увећане до највише 12% за испоруке од 1. јула 2022. године до краја 2022. године, а на себе преузела обавезу да надокнади разлику, насталу набавком енергената по значајно већим ценама, компанијама које се баве набавком и снабдевањем енергентима, па тако и ЈП „Србијасгас”.

Имајући у виду да је неопходно обезбедити сигурно и континуирано снабдевање Републике Србије природним гасом, ЈП „Србијасгас” Нови Сад је принуђено да и даље увози додатне количине природног гаса што директно утиче на његову текућу ликвидност с обзиром да се ради о куповини природног гаса по значајно већим набавним ценама. Увоз интервентних количина природног гаса се углавном плаћа авансно и ЈП „Србијасгас” Нови Сад није у могућности да из текуће ликвидности обезбеди потребна средства.

Уважавајући све напред наведено, а с обзиром да се ради о ванредним околностима, неопходна је подршка Владе кроз давање гаранције Републике Србије за задуживање ЈП „Србијасгас” Нови Сад код пословних банака, а како би се наставило сигурно и континуирано снабдевање домаћег тржишта природним гасом.

Зајмопримац је спровео поступак за набавку финансијских услуга. Понуде OTP BANK NYRT, OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD изабране су у поменутом поступку као најповољније, у складу са критеријумом најниже понуђене укупне цене.

Уговором о кредитном аранжману између OTP BANK NYRT, OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD и Јавног предузећа „Србијасгас” Нови Сад предвиђено је да се кредит одобрава под следећим условима:

- период доспећа зајма до пет година, укључујући период почека од 12 месеци,
- период кредита тромесечна;
- каматна стопа износи 5,35% + тромесечни ЕУРИБОР на годишњем нивоу;
- накнада за аранжирање (Arrangement fee), плаћа се једнократно у износу од 0,9% износа зајма;
- накнада за агенцију (Agency fee), износи 30.000 евра годишње;
- крајњи рок за повлачење средстава је 31. март 2023. године;
- повлачење средстава кредита у једној транши.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. овог закона предвиђа се преузимање обавезе Гаранта да измири обавезе Зајмопримца по задужењу код Зајмодавца, у износу од 225.000.000 евра.

Одредбом члана 2. овог закона предвиђа се да гаранцију из члана 1. овог закона, Гарант даје Зајмодавцу на име обавезе из закљученог Уговора о кредитном аранжману.

Одредбом члана 3. овог закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Гаранта.

Одредбом члана 4. овог закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Зајмопримца.

Одредбом члана 5. овог закона предвиђа се регресно право Гаранта ако по основу издате гаранције изврши обавезу уместо Зајмопримца, као корисника кредита.

Одредбом члана 6. овог закона предвиђа се отварање наменског рачуна код Народне банке Србије за плаћање обавеза Зајмопримца уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Одредбом члана 7. предвиђа се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Разлози за ступање на снагу овог закона пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, сагласно члану 196. став 4. Устава Републике Србије, произлазе из чињенице да је због ванредних околности потребно обезбедити сигурно и континуирано снабдевање Републике Србије природним гасом. Такође, услов за одобравање и коришћење зајма ЈП „Србијасгас” Нови Сад је давање гаранције Републике Србије у корист OTP BANK NYRT, OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad и DSK BANK AD, као и рок за повлачење средстава по кредитном аранжману који је 31. март 2023. године.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -
ВЛАДА

Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ
ОТР BANK NYRT., ОТР BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD И DSK BANK AD ПО
ЗАДУЖЕЊУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СРБИЈАГАС“ НОВИ САД

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,
Не постоје релевантне одредбе Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
Није потребан прелазни рок за усклађивање законодавства

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје одредбе на основу којих је потребно оценити испуњеност обавезе

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје наведене одредбе

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
Не постоји веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађеност са њима,
Не постоје одредбе примарних извора права Европске уније

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
Не постоје секундарни извори права Европске уније

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
Не постоје остали извори права Европске уније

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
Не постоје наведени разлози

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Није потребан рок за усклађивање

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произлази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје прописи ЕУ са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоји наведени извори права Европске уније

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Полазећи од нормативног садржаја предметног Предлога закона није потребно обавити консултације са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније.